

Šilutės rajono savivaldybės tarybos narės

Sandros Tamašauskienės

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA (5 puslapiai)

Per ataskaitinius 2023 metus dirbau vadovaudamaši Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Šilutės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir atsakomybe savo rinkėjams bei rajono bendruomenėms.

Ši ataskaita apima dvi Savivaldybės tarybos kadencijas – IX ir X šaukimo. Dalyvavau 2023 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose – nuo balandžio mėnesio dirbu vėl išrinkta Šilutės rajono savivaldybės tarybos nare, nuo gegužės mėnesio kartu su Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) išrinktais į Tarybą nariais pasiskelbėme frakcija ir nurodę veiklos kryptis paskelbėme, kad dirbsime opozicijoje. Daugiau rasite pagal nuorodą:

<http://www.pamarys.lt/publ/Ptarybos/2023-05-25/Opozicijos%20programa.pdf>

Tęsiu darbą Socialinių reikalų komitete, esu šio komiteto narė. Šioje kadencijoje vadovauju Etikos komisijai, vėl esu Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos narė, tęsiu darbą Leidybos grupėje, priklausau Šilutės teatro tarybai ir esu naujo darinio - Savivaldybės kolegijos - narė.

2023 metais vykdžiau rinkėjų man patikėtas Šilutės rajono savivaldybės tarybos narės pareigas. Dalyvavau daugumoje eilinių ir neeilinių Tarybos ir Socialinių reikalų komiteto posėdžių, visuose jungtiniuose komitetų posėdžiuose, 2-juose Leidybos grupės, 1-ame Teatro tarybos ir vieninteliame Savivaldybės kolegijos, kurių esu narė, posėdžiuose, visuose abiejų šaukimų Tarybų opozicijos pasitarimuose.

Balandžio 25 d.Šilutės turizmo informacijos centro (TIC) organizuotame II0ajame turizmo forume skaičiau pranešimą tema „Švento Jokūbo kelias Šilutės rajone. Pradžia“. Liepos 22d. TIC organizuotoje Šv. Jokūbo kelio jaunimo estafetėje pasveikinau, palydėjau iš Šilutės ir pasitikau jaunuosius piligrimus Švėkšnoje, įteikiau jiems piligrimų pasus ir pažymėjimus. Spalio 6 d. Vilniuje vykusioje Šv. Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos, bedradarbiaujant su Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija, organizuotoje tarptautinėje konferencijoje „Šv. Jokūbo keliai Lietuvoje: pirmasis dešimtmetis“ skaičiau pranešimą tema „Jaunimo estafetė Šv. Jokūbo keliu Šilutės rajono savivaldybėje“. Konferencijoje dalyvavo ir pranešimus skaitė dalyviai iš Ispanijos, Nyderlandų, Portugalijos, Belgijos, Ukrainos, Lenkijos, Taivano ir Lietuvos.

Kaip Etikos komisijos pirmininkė dirbu nuo gegužės mėnesio. Kas mėnesį vyko Etikos komisijos posėdžiai, didžiausias pasiekimas - iki 2023 m. pabaigos visi Savivaldybės tarybos nariai deklaravo viešuosius ir privačius interesus Pinreg platformoje, pasiekiamoje kiekvienam Tarybos narių veikla besidominčiam gyventojui.

Leidybos grupės posėdžiuose sprendėme, ar skirti Savivaldybės paramą leidiniams, dėl kurių kreiptasi individualiai, grupėmis ir kt. Išskirstėme visas 2023 m. biudžete numatytas lėšas. Skirta lėšų Šilutės Trečiojo amžiaus universiteto literatų būrelio sukurtos poezijos rinktinei, Mažosios Lietuvos kultūros ir istorijos žurnalui, „Rambynas“ ir kt.

Šilutės teatro taryboje susipažinome su Teatro numatomu repertuaru, aptarėme teatro viziją ir ūkinius reikalus. Taryboje balsavome dėl Hermano Zudermano vardo suteikimo Šilutės dramų teatrui.

Per praėjusius metus daug dėmesio skyriau mūsų Savivaldybės istorinio ir kultūrinio paveldo išsaugojimo ir apsaugojimo klausimams. Iš lėto, bet pajudėjo senųjų etnografinių Laučių kapinių reikalai: šiuo metu rengiamas kapinių žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas ir sprendžiami juridiniai klausimai su kapinių teritorijos savininkais, kad kapinės būtų pasiekiamos gyventojams. Tikslas – Laučių etnografines kapines iškelti iš privačios valdos – ištaisyti kažkada padarytą klaidą.

Raštu ir žodžiu nuolat kreipiausi į Savivaldybės administraciją dėl sovietinės okupacijos paliktų ženklų ir objektų mūsų savivaldybėje: Usėnuose paminklas sovietų kariams, Šilutės miesto centre sovietų karių kapinės. Savivaldybė perėmė savo nuosavybėn karių kapines, esančias Lietuvininkų g., todėl dar kartą paraginai Savivaldybę ant kapinėse stovinčio sovietų paminklo pakeisti užrašą, atitinkantį laikmetį – tai okupantų karių kapinės. Nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigaliojus įstatymui, draudžiančiam propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas, raštu kreipiausi į Savivaldybės merą ir tarybą ragindama kreiptis į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą dėl dar likusių neaiškių objektų mūsų rajone įvertinimo ir galimybės panaikinti (ir dėl Komunarų gatvės pavadinimo – nemalonu buvo matyti šios gatvės nuotrauką, pavišintą Feisbuk'e 2024 m. Vasario 16-ąją, kur prie privačių namų toje gatvėje nebuvo valstybės vėliavų). Šiandien turimas žodinis Administracijos direktoriaus A. Jurkaus patikinimas, kad minėtas centras leido nuversti Usėnuose tebestovintį paminklą, o dėl Šilutės kapinių sprendimo dar nėra.

Viešojoje erdvėje kilus pasipiktinimui dėl prie miesto ligoninės esančio neprižiūrimo, todėl apleisto paminklo „Pūga“, skirto pas gimdyvę skubėjusiai ir žuvusiai medikei Z. Petraitienei, rugpjūčio 31 d. opozicijos vardu kreipiausi raštu į Savivaldybės merą ir Administracijos direktorių, ir ne kartą prieš tai žodžiu, prašydama paminklą restauruoti. Pasiiekta, kad bus skirta lėšų 2024 metų biudžete, paminklą restauruos Savivaldybė. Administracijos direktorius davė žodinį pažadą.

Daug kartų buvusio administracijos direktoriaus V. Pozingio žadėta, kad, kai bus sutvarkyta senojo turgaus aikštė, joje bus paminklas, įprasminantis Lietuvos laisvę. Per 34 Nepriklausomybės metus Šilutės mieste neturime atminties paminklo vietiniams gyventojams, patyrusiems Hitlerio bei Stalino, sovietų represijas, nei kovotojams už laisvę. Neturime vietos, skirtos švęsti Laisvę. Ne mero košės gyventojai nori rinktis per Valstybines šventes, o švęsti savo laisvę – mes išdidūs lietuviai. Nieko nepadaryta matomai, atsakymų negavau nei raštu, nei žodžiu. Svarstant 2024 m. Savivaldybės biudžetą ir vėl pareikalausiu tam skirti lėšų (darbo grupė jau buvo seniai sudaryta).

Nuolat domėjausi Savivaldybės gyventojų reikalais, teikiau pasiūlymus, reagavau į problemas, kreipiausi į Savivaldybės vadovus dėl spręstinių klausimų. Apie keletą opijų reikalų: vasario mėnesį ir vėl, kaip ir visą praeitą kadenciją, atkreipiau dėmesį į netvarkingą teritoriją aplink sodybą Klaipėdos g. priešais SBA – sodybos teritorija netvarkoma, apleista, o tai svarbi miesto dalis, matoma vos įvažiavus į miestą, ypač paaiškėjus, kad teritorija yra valstybinė ir ją prižiūrėti ir sutvarkyti turi Šilutės seniūnija. Deja, bet be apsilankymų pas sodyboje gyvenančius žmones ir jų paraginimo susitvarkyti teritoriją (o gal tik sklypo nuosavybę) nebuvo.

Gegužės mėnesį pasikeitus valdžiai, vicemerui T. Budrikiui, deleguotam į Macikų konclagerio sutvarkymo komisiją, pasisiūliau bendradarbiauti, nes aš praeitoje kadencijoje atkreipiau dėmesį į galimai ne vietoje - nuolat potvynių užliejamoje - perlaidotus kankinių palaikus.

Nuo pat metų pradžios kartu su Opozicijos nariais neleidžiame pamiršti Vydūno gimnazijos sporto salės pridavimo statybų priežiūros inspekcijai klausimo – sporto salėje vyksta ne

tik pamokos, bet ir varžybos, treniruotės – atsitikus nelaimėi, gaisrinė neprivažiuotų dėl neparuoštų tam priėgų. Matyt, yra ir kitų problemų – palijus, tirpstant sniegui per stogą į laiptinę teka vanduo, yra ir ventiliavimo problemų. Deja, bet reikalas ir per 2023-uosius metus nepajudėjo iš vietos. Primenu, kad salę, laimėję konkursą, statė UAB „Žibai“, jie ir turi prisiimti atsakomybę bei pabaigti darbą. Dirbame šiuo klausimu ir toliau.

Kovo 25 d. raštu kreipiausi į Savivaldybės merą V. Laurinaitį dėl iš užsienio grįžusių ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus Šilutės rajono savivaldybės gyventojų vaikų ugdymo, galimai nepaisant arba nepakankamai laikantis Bendruosiuose ugdymo planuose aprašyto iš užsienio grįžusių mokinių ugdymo organizavimo. Prašiau patikrinti, kaip realiai, ne tik dokumentuose, Šilutės rajono ugdymo įstaigose vykdomas iš užsienio grįžusių mokyklinio amžiaus vaikų ugdymas už Valstybės skirtą net 30 proc. didesnę mokinio krepšėlį. Prašiau informuoti mane bei bendruomenę per Savivaldybės tinklapį bei kitas informavimo priemones apie atliktą tyrimą, kad informacija būtų pasiekama ir kitiems suinteresuotiems asmenims, dėl įvairių priežasčių napanorusiems viešai kreiptis į atitinkamas institucijas. Prašiau užtikrinti, kad iš užsienio grįžę ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus Šilutės rajono savivaldybės gyventojai Šilutės rajono ugdymo įstaigose gautų jiems priklausančią Valstybės paramą, aprašytą Bendruosiuose ugdymo planuose. O jei tokios pagalbos negavo savilaikiai, kad ta pagalba tokiems vaikams būtų suteikta už prarastą laiką. Žinau, kad buvo sureaguota, bet prašoma informacija viešai paskelbta nebuvo.

Lapkričio mėnesį buvo pradėta Savivaldybės kultūros centrų pertvarka. Su Socialinių reikalų komitetu buvome susitikę su Savivaldybės kultūros darbuotojais, sužinojome, su kokiomis problemomis jie nuolat susiduria: kultūros darbuotojas – kaip žmogus-orkestras – renginiui viską turi pasiruošti vienas pats, dažnai ir už savo lėšas. Situacija tikrai spręstina dar ir dėl to, kad trūksta kultūros darbuotojų specialistų – jų neruošia Valstybė, vadinasi, pasiruošti tenka patiems. Bet tokiam projektui, kuris buvo pasiūlytas Savivaldybės administracijos, nepritariau: visus (išskyrus Kintų Vydūno kultūros centrą) prijungti prie Šilutės kultūros ir pramogų centro, paskirti po vieną kultūros darbuotoją kiekvienai seniūnijai. Išvelgiau ir gerų galimų šio sprendimo dalykų: gali pakilti kultūros lygis; centralizuotos užduotys: pvz., skelbimo maketavimas – ne seniūnijoje dirbančio kult. darbuotojo rūpestis (teoriškai); toks kult. darbuotojas gali suvienyti bendruomenę. Sprendimo projekte numatyta praktika jau buvo keletą metų taikyta Švėkšnoje, bet, galimai, ji nepasitvirtino – girdėjom nusiskundimų, todėl nesuprantama, kam iki galo nepatikrintą praktiką (galimai, nepavykusią) taikyti visoje Savivaldybėje. Taip pat neaišku, kaip tai išspręstų ir kitas seniūnijų kultūros ir meno renginių organizavimo problemas. Atkreipiau dėmesį į vis labiau besiskiriantį kultūros renginių seniūnijose lygį – kaip ir kasmet, lankiausi daugumoje rajono seniūnijų ir bendruomenių renginių ir galiu atsakingai apie tai kalbėti. Deja, su nerimu. Devynis kartus nepamatavus – kirpti negalima. Kad neatsitiktų taip, kaip V. Kudirkos satyroje „Lietuvos tilto prisiminimai“ – dar gerą tiltą caro valdžia tiek remontavo, kol jis nebetiko naudojimui.

Dar vienas kultūros klausimas iškilo metams baigiantis, tvirtinant strateginius rajono kultūros renginius: iš sąrašo išbrauktas Saugų festivalis „Muzikos malūnas“, vadinasi, jam nebus skiriamas finansavimas iš Savivaldybės biudžeto. Kartu su TS-LKD frakcijos nariais pasisakėme už festivalio palikimą strateginių renginių sąrašė. Saugos neturi kultūros namų salės, didelė ir aktyvi bendruomenė pati organizuoja renginius bažnyčioje. Tie renginiai – aukštojo meno, pasisakiau už aukštosios kultūros atėjimą į Saugas, deja, Tarybos dauguma mano kitaip.

Pirmą kartą naujojoje kadencijoje buvo surengta Opozicijos valanda. Jai ruošėmės iš anksto: paskelbėme viešai socialiniame tinklapyje, kad gyventojai gali mums parašyti klausimus,

rūpesčius, problemas, kurias reikia spręsti. Sulaukėme labai daug laiškų su problemomis ir pasiūlymais, juos pateikėme lapkričio 30 d. vykusioje Opozicijos valandoje. Apie keletą problemų, kurias pažadėjo išspręsti Savivaldybės administracija:

- Neapšvietas Verdainės pėsčiųjų takas - nuo Verdainės iki Armalėnų, einantis palei kelią Šilutė-Žemaičių Naumiestis. Klausimas aktualus apie 700 gyventojų. Atsakyta, kad darbai ir projektavimas dėl Verdainės pėsčiųjų tako apšvietimo nupirkti, planuojama įgyvendinti 2024 m.
- Pagyriau, kad po Verdainės dviejų daugiabučių gyventojų ir mano kreipimosi Šilutės vandenys sutvarkė šių namų gyventojų nuotekas.
- Pagal Vietos savivaldos įstatymo 12 str.3 d. reikia viešinti Tarybos narių atlyginimus Savivaldybės tinklapyje. Savivaldybės tinklapyje galima matyti tik informaciją apie Tarybos narių susigražintų išlaidų iki liepos mėn., ataskaitą, bet nuo liepos mėnesio - nieko. Paraginta kuo skubiau tai padaryti. (Buvo pavišinta po susitikimo).
- Neaiškūs eiliškumo (prioritetų) principai tvarkant daugiabučių namų kiemus. Laisvės alėja nesulaukia dėmesio (rašant ataskaitą jau buvo viešai pristatytas Laisvės al. sutvarkymo projektas).
- Šilutės senųjų namų fasadų nudažymo klausimas: pernai Taryboje patvirtintas architekto E. Vidrinsko paruoštas Šilutės senųjų namų fasadų nudažymo projektas: nesimato, kad būtų vykdomas, o Savivaldybė pagal priimtą sprendimą prisidėtų prie namų nudažymo.
- Šilutės miesto teritorijoje nuo Verdainės Jurbarko link nėra pėsčiųjų tako, ten yra ir verslo objektų, ir statomos naujos gyventojų sodybos. Deja, matyt, apie šią problemą sužinota tik iš mūsų, kol kas net jokių pažadų.
- Iškėlę Savivaldybės teritorijoje esančių senųjų kapinių suregistravimo klausimą, išgirdome, kad registravimas jau pradėtas, planuojamas baigti 2024 m.

Susitikimas buvo konstruktyvus.

Po rudenį trijose Savivaldybės švietimo įstaigose prasidėjusio mokytojų streiko, atkreipiau dėmesį į problemas, kurias gali ir turi išspręsti Savivaldybė: kad mokytojams nuolat nereiktų prašyti ir klausytis priekaištų dėl kanceliarinių priemonių, pasiūliau į traukti į visų švietimo įstaigų normatyvus lėšas, skirtas mokytojų kanceliarinėms išlaidoms.

Gruodžio mėnesį Socialinių reikalų komiteto posėdyje pristačiau kolegų Tarybos narių Žygimanto Kurliansko ir Zigmanto Merliūno paruoštus sprendimo projektus dėl vienkartinės paramos gimus vaikui skyrimo ir dėl deleguojamojo biudžeto, taip įtraukiant bendruomenės narius į rajono biudžeto sudarymą ir lėšų paskirstymą. Tačiau šiems sprendimo projektams ir Socialinių reikalų komiteto dauguma narių nepritarė, nenurodydami aiškių argumentų, kodėl.

Kylant Rusijos invazijos grėsmei turime pasirūpinti gyventojų saugumu, domėjaisi apie civilinę saugą rajone. Nors matome ant daugiabučių namų iškabintas lenteles apie galimas priebėgas, bet realiai jos yra neparengtos, į daugelį jų nelaimės atveju gyventojai net nepatektų – šiuo klausimu turime pasirūpinti mes, ne Valstybė, kaip teigia meras, juk mes ir esame Valstybė.

Šiomet birželio 1-3 dienomis su Savivaldybės delegacija atstovavome Šilutės rajono savivaldybei tradicinėje tarptautinėje turizmo šventėje, surengtoje Šilutės miesto partnerio Alanijos

(Turkija). Tokių švenčių metu yra galimybė susipažinti su kultūrų įvairove, užmegzti ryšius su įvairių šalių savivaldos politikais. O mes šventinės eisenos metu kartu su vietine Alanijos gyventoja išreiškėme palaikymą Ukrainai jos kovoje už laisvę, iškeldami Ukrainos vėliavą (nuotraukos buvo paviešintos Feisbuk paskyroje).

Kartu su meru V. Laurinaičiu birželio 19 d. dalyvavau susitikime su AB „Lietuvos pašto“ atstovais. Vizito metu pateiktas pasiūlymas Savivaldybei įsigyti Šilutės senojo pašto patalpas Lietuvininkų g. Savivaldybei šis pastatas per brangus: jo remontui, anot mero, reiktų milijono eurų. Tai jau 3 pastatas (senoji gaisrinė Lietuvininkų g., teismo rūmai Jankaus g.) mūsų gražiame vokiškos architektūros mieste. Šie pastatai ilgai gali nesulaukti šeimininko, o jei ir sulauks – ateitis neaiški. Taip yra šiuo metu su senuoju muziejaus pastatu Lietuvininkų g., matyt, privatizavęs pilietis laukia, kol sugrius – senuosius pastatus dėl jų paveldo apsaugos remontuoti labai brangu, todėl jų, matyt, nereikia niekam – nei Valstybei, nei žmonėms. Tai didelė problema ypatingos architektūros ir istorijos miestui Šilutei. Ypač, kai Savivaldybėje nėra darbuotojo, kuris atsakingai rūpintųsi paveldo išsaugojimu.

Visada aktyviai lankiausi seniūnijų ir kaimelių bendruomenėse, palaikau glaudžius ryšius su rajono tremtiniais. Dalyvauju ne tik šventėse – rinkimų metu su TS-LKD politikais, Seimo nariais, Jaunųjų konservatorių (JKL) Šilutės skyriaus nariais, mus palaikančiais gyventojais lankėmės ir gyventojų namuose. Man gerai pažįstama, kokiais rūpesčiais ir džiaugsmiais gyvena Šilutės rajono savivaldybės gyventojai.

Per Žolines tradiciškai sukviečiame gyventojus į padėkos sąskrydį Kalnalio kaime. Ir šiemet sąskrydyje dalyvavo daug šeimų iš viso rajono, daug svečių iš Seimo: Seimo nariai Audrius Petrošius, Andrius Navickas, Vytautas Juozapaitis, Jonas Gudauskas, Rasa Petrauskienė, Dalia Asanavičiūtė, Jurgita Sejonienė, Linas Slušnys, Europos Parlamento narys Liudas Mažylis. Kaip visada, dalyvavo Švėkšnos seniūnas Alfonsas Šeputis. Malonu, kad pasveikinti atvyko ir naujai paskirtasis Savivaldybės administracijos direktorius Andrius Jurkus.

Aktyviai dalyvau Valstybinėse šventėse įvairiuose mūsų rajono miesteliuose, su TS-LKD Šilutės skyriumi dalyvavome – kaip komanda – Žuvienės čempionate Rusnėje.

Dirbu Europos Parlamento nario prof. Liudo Mažylio padėjėja, ir šiemet suorganizavau jo apsilankymą Švėkšnoje, ten kartu su Profesoriumi susitikome su Saulės gimnazijos mokiniais ir jų mokytojais, gražia proga susitikome su miestelio gyventojais seniūnijos salėje.

Džiaugiuosi, kad galėjau prisidėti organizuojant Socialinių reikalų ir darbo ministrės Monikos Navickienės vizito į Šilutę metu susitikimą ir su gyventojais.

Seimo nario Andriaus Navicko kvietimu dalyvavau jo tinklalaidėje, kalbėjomės apie Šilutės reikalus. Tinklalaidės vaizdo įrašo nuoroda:

https://www.youtube.com/watch?v=mPC82Qqvk44&ab_channel=GEDIMINOPROSPEKTAS53

Apie savo veiklą reguliariai informuoju asmeninėje Feisbuk paskyroje, todėl esu lengvai pasiekiamas gyventojams rūpimais klausimais.

Sandra Tamašauskienė

